

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE DEFENSA

2625 *Reial decret 230/2017, de 10 de març, pel qual es regulen les competències i les comeses de suport a l'atenció sanitària del personal militar no regulat per la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, en l'àmbit estrictament militar.*

Un percentatge significatiu de les morts produïdes en les operacions militars són potencialment evitables com més immediata sigui l'atenció sanitària, com ha demostrat l'evidència científica. A més, en els escenaris on actualment es duen a terme aquestes operacions es presenten habitualment situacions d'aïllament, amb baixes múltiples i disperses sobre el terreny, freqüentment en un ambient hostil, que no poden ser ateses immediatament per personal mèdic o infermer, d'ara endavant personal facultatiu.

És necessari, per tant, disposar d'altre personal militar, capacitat amb la formació i instrucció específiques per actuar en aquestes situacions, dotat de les competències que legalment se li autoritzin, per proporcionar atenció a ferits greus *in situ*, fins que puguin ser assistits pels equips sanitaris amb capacitat de realitzar suport vital avançat, com les cèl·lules d'estabilització, en la configuració de les quals no incideix aquest projecte de reial decret. Això afavoreix la seva supervivència i evacuació posterior a les formacions sanitàries de tractament.

En les aliances de les quals Espanya forma part, el suport sanitari a les Forces Armades concentra el personal facultatiu en formacions sanitàries de tractament. En aquest model, les mesures d'atenció sanitària, que en els primers moments després de patir la lesió són decisives per a la supervivència del ferit, són aplicades per personal militar no facultatiu adequadament instruït i equipat, d'acord amb protocols establerts per les organitzacions internacionals a les quals Espanya pertany i ha ratificat en acords de normalització.

Aquest model de suport sanitari requereix disposar de personal militar format i capacitat per actuar, amb la finalitat d'assegurar una resposta immediata en situacions excepcionals en absència de metges o infermers, efectuar les maniobres pertinents que estabilitzin i permetin l'atenció posterior per part dels facultatius, la funció dels quals no substitueixen, o l'evacuació a les formacions sanitàries de tractament corresponents.

La disposició final primera de la Llei orgànica 5/2005, de 17 de novembre, de la defensa nacional, en què es faculden el Govern i el ministre de Defensa, en l'àmbit de les seves competències respectives, per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'aplicació del que recull l'esmentada Llei orgànica, constitueix el fonament legal del projecte de reial decret.

Queda així patent la necessitat de desenvolupar i aplicar legislació específica al suport sanitari en entorns operatius, en virtut de les situacions extraordinàries i de condicions especials que es donen en el marc de les operacions militars, normalment executades fora del territori nacional.

Atès que no es tracta de professionals previstos a la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, es consideren compresos en l'àmbit d'aplicació del Reial decret els militars pertanyents a l'escala de tropa del cos general de l'Exèrcit de Terra amb l'especialitat fonamental «Suport sanitari», d'acord amb el que indiquen l'article 7 i l'annex I del Reial decret 711/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de les especialitats fonamentals de les Forces Armades.

Durant la seva tramitació, el projecte d'aquest Reial decret va rebre l'informe de les associacions professionals amb representació en el Consell de Personal de les Forces Armades, d'acord amb l'article 40.2.b) de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de drets i deures dels membres de les Forces Armades, i se'n va donar coneixement a la resta de

les associacions professionals inscrites en el Registre d'associacions professionals de membres de les Forces Armades, d'acord amb l'article 40.1.c) de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol. Finalment, d'acord amb el que estableix l'article 49.1.c) de la Llei orgànica esmentada, va rebre l'informe del Consell de Personal de les Forces Armades.

Així mateix, en el seu procés d'elaboració, han emès informe favorable els ministeris d'Educació, Cultura i Esport i de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.

En virtut d'això, a proposta de la ministra de Defensa, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 10 de març de 2017,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reial decret té per objecte regular el suport a l'atenció sanitària prestat per part del personal militar no facultatiu en escenaris operatius, per satisfer les necessitats específiques de les Forces Armades en situacions d'aïllament o entorn hostil, i en absència de personal facultatiu que pugui prestar assistència immediata.

Article 2. *Atenció sanitària en escenaris operatius.*

Als efectes d'aquest Reial decret s'entén per atenció sanitària en escenaris operatius les actuacions encaminades a atendre les lesions que produeixen més morts en combat, com són les hemorràgies massives, el pneumotòrax a tensió i l'obstrucció de la via aèria. Així mateix, es preveuen les actuacions que siguin indicades en situacions d'aïllament, en especial en un ambient hostil o de baixes massives.

Article 3. *Operacions militars.*

Als efectes d'aquest Reial decret s'entenen per operacions militars les que defineix l'article 16 de la Llei orgànica 5/2005, de 27 de novembre, de la defensa nacional.

Article 4. *Abast i àmbit.*

Aquest Reial decret és aplicable únicament a les Forces Armades, durant l'execució de les operacions militars i la seva preparació, en situacions d'aïllament o entorn hostil, i en absència de personal facultatiu, o en comeses de suport a aquest, en el context del que expressa l'article 2.

Article 5. *Formació del personal militar no facultatiu en suport sanitari.*

El personal que proporcioni el suport a l'atenció sanitària que defineix l'article 2 s'ha de capacitar mitjançant els corresponents cursos d'especialització o informatius de l'ensenyament de perfeccionament, així com mitjançant les activitats necessàries d'instrucció i ensinistrament, per assolir i mantenir les competències requerides, d'acord amb el que estableixen el Reial decret 339/2015, de 30 d'abril, pel qual s'ordenen els ensenyaments de perfeccionament i d'alts estudis de la defensa nacional, i les disposicions que el despleguin.

La formació ha de ser concorde al que ha ratificat Espanya en les organitzacions internacionals de seguretat i defensa. El seu aprofitament determina l'obtenció dels nivells de capacitat que defineix l'article 8 i, per mantenir-los, s'han de preveure mecanismes de formació continuada.

L'ensenyament s'ha de dur a terme en centres docents militars i unitats autoritzades, així com mitjançant la utilització dels suports externs que es requereixin.

Article 6. *Certificació de la capacitat.*

El director general de Reclutament i Ensenyament Militar, a proposta de l'inspector general de Sanitat, ha de certificar la capacitat del personal militar no facultatiu en comeses de suport a l'atenció sanitària, així com la seva oportuna renovació.

Article 7. *Execució de les comeses.*

La formació seguida capacita per a l'execució de les comeses i l'ús correcte dels medicaments i productes sanitaris de dotació, segons els nivells que s'estableixen a l'article següent, d'acord amb les competències que especifica l'annex. L'esmentat nivell de capacitat, acreditat pel certificat corresponent, habilita el militar per actuar únicament en escenaris operatius, en absència de personal facultatiu o en suport d'aquest, i d'acord amb el que ha ratificat Espanya en les organitzacions internacionals de seguretat i defensa.

Article 8. *Nivells de capacitat (NC).*

Els nivells que s'estableixen per al personal militar no facultatiu són els següents:

a) (NC1) Bàsic: qualsevol militar que participa en operacions. Ha d'estar capacitat per efectuar procediments d'atenció immediata amb la utilització dels recursos sanitaris que componen la farmaciola individual del combatent i els protocols d'atenció establerts.

b) (NC2) Mitjà: és personal pertanyent a les mateixes unitats, capaç de prestar les tècniques de suport vital amb els protocols i materials específics que es determinin. El personal que tingui aquest nivell es denomina personal de suport a l'atenció sanitària en operacions.

c) (NC3) Avançat: personal específic format per actuar en el marc de les unitats/ vaixells que per les seves característiques exclusives actuen en situacions d'aïllament particular o en suport directe al personal facultatiu en elements d'assistència sanitària d'operacions. El personal que tingui aquest nivell és denomina personal de suport avançat a l'atenció sanitària en operacions.

Article 9. *Competències.*

Les competències dels nivells que s'estableixen a l'article anterior són les que expressa per a cadascun d'aquests l'annex, que ha d'actualitzar el ministre de Defensa previ informe del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, en funció de l'avanç científic i els compromisos internacionals.

Disposició addicional única. *Dependència funcional en l'exercici de les comeses de suport a l'atenció sanitària.*

El personal militar no facultatiu té dependència funcional dels oficials del cos militar de sanitat de les especialitats fonamentals de medicina i infermeria, en l'exercici de les comeses de suport a l'atenció sanitària.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.4a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre defensa i Forces Armades.

Disposició final segona. *Desplegament normatiu.*

S'autoritza el ministre de Defensa per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament d'aquest Reial decret.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor al cap de vint dies de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 10 de març de 2017.

FELIPE R.

La ministra de Defensa,
MARÍA DOLORES DE COSPEDAL GARCÍA

ANNEX

Competències	NC1 Bàsic	NC2 Mitjà	NC3 Avançat
Aspectes generals del suport sanitari tàctic.	X	X	X
Ús del torniquet.	X	X	X
Aplicació de pressió directa.	X	X	X
Aplicació d'embenat.	X	X	X
Aplicació d'embenat hemostàtic.	X	X	X
Aplicació d'embenat compressiu.	X	X	X
Aplicació de pinces i altres de compressió hemostàtica.			X
Tècniques de mobilització de baixes.	X	X	X
Maniobres front-mentó i elevació mandibular d'obertura de la via aèria.	X	X	X
Cànula nasofaríngia.	X	X	X
Posició de seguretat.	X	X	X
Posicions de manteniment de la permeabilitat de la via aèria.	X	X	X
Màscara laríngia.			X
Tub laringi.			X
Punció cricotiroïdal.			X
Aplicació del pegat toràcic en tòrax obert.	X	X	X
Punció toràcica amb agulla.		X	X
Administració d'oxigen.		X	X
Valoració de l'estat de xoc.	X	X	X
Canalitzar via venosa perifèrica per a administració de fluids.			X
Via intraòssia.		X	X
Fluïdoteràpia.		X	X
Prevenició de la hipotèrmia.	X	X	X
Pegat rígid per a cobertura ocular.	X	X	X
Analgèsia oral de dotació.	X	X	X
Antibiòtics orals de dotació.	X	X	X
Aplicador oral de fentanil.		X	X
Clorur mòrfic subcutani.			X
Immobilització amb fèrula.	X	X	X
Immobilització amb fèrula de tracció.			X
Aïllar de la font de cremada.	X	X	X
Cobrir les àrees cremades.	X	X	X
Monitorització de signes vitals.		X	X
Desfibril·lador extern automàtic.		X	X